

Organ	Strategisk regional beredning
Plats	Mälaren, Regionhuset, Västerås
Tidpunkt	Fredagen den 12 juni 2020
Ledamöter	Denise Norström (S), Ordförande Helena Hagberg (L) Tomas Högström (M), 2:e vice ordförande Barbro Larsson (C), deltar på distans Lena Johansson (S) Tommy Levinsson (S), §§ 38, 43 – 46 Jenny Landernäs (M), §§ 32 - 42 Heidi-Maria Wallinder (V) Ingvar Jonsson (SD) Anders Röhfors (M), Arboga, deltar på distans Andreas Silversten (S), Arboga Marino Wallsten (S), Fagersta, deltar på distans Hans Granlund (V), Fagersta, deltar på distans Catarina Pettersson (S), Hallstahammar, deltar på distans t o m § 42 Håkan Freijd (M), Hallstahammar, deltar på distans Mikael Peterson (S), Kungsör, deltar på distans Madelene Fager (C), Kungsör, deltar på distans Elizabeth Salomonsson (S), Köping, deltar på distans t o m § 42 Maria Liljedahl (SD), Köping, deltar på distans Johanna Odö (S), Norberg, deltar på distans Anna Kramer (M), Norberg, deltar på distans Anders Wigelsbo (C), Sala, deltar på distans Ulrika Spårebo (S), Sala, deltar på distans Lena Lovén-Rolén (S), Skinnskatteberg, deltar på distans Carina Sandor (L), Skinnskatteberg, deltar på distans Kent Pettersson (SD), Surahammar Anders Teljebäck (S), Västerås, deltar på distans Elisabeth Unell (M), Västerås, deltar på distans
Övriga	Anders Åhlund, regiondirektör Maria Linder, regional utvecklingsdirektör Christina Ersson, mötessekreterare

§ 32 Fastställande av föredragningslista

Beredningens beslut

1. Den preliminära föredragningslistan fastställs med tillägg av en övrig fråga om utfarten österut från Sala mot Heby. Ärendet Uppdatering Covid-19 inom hälso- och sjukvården samt omsorgen i Region Västmanland utgår.

§ 33 Föregående protokoll

Anmäls att beredningens protokoll från sammanträdet 2020-04-03 justerats i föreskriven ordning.

§ 34 Justering

Beredningens beslut

1. Heidi-Maria Wallinder (V) utses att jämte ordföranden justera dagens protokoll.

§ 35 Nästa sammanträde

Beredningens beslut

1. Nästa sammanträde ska äga rum fredagen den 4 september 2020.

§ 36 Minnesanteckningar från samverkansgrupperna

- Samverkansgrupp Äldre 2020-03-13 och 2020-05-29

Beredningens beslut

1. Minnesanteckningarna läggs till handlingarna.

§ 37 Uppdatering Covid-19 inom näringslivet i Region Västmanland

Maria Linder informerar om hur näringslivet i länet påverkas av covid-19-pandemin och inleder med en översikt över utvecklingen under de senaste åren. Hon går igenom hur olika branscher drabbas och visar statistik över antal varsel i länet. Konkurserna ökar något mot tidigare år. Västmanland har nu en arbetslöshet på drygt 10 %, och framför allt är det ungdomsarbetslösheten som ökar. Arbetslösheten varierar stort mellan olika kommuner i länet. Hon går igenom ett antal av alla insatser som pågår regionalt och lyfter bland annat fram omställningsstöd och en utbildning om psykisk ohälsa kopplad mot näringslivet. Hon tar upp olika styrkor, strukturella utmaningar och svagheter, möjligheter samt potentiella hot och risker för länets näringsliv. Till sist diskuterar hon möjliga förhållningssätt på kort och längre sikt och vikten av att orka med inte bara akut utan också långsiktigt arbete.

Beredningen diskuterar bland annat hur konkurser i stora kedjor räknas i statistiken när sätet inte finns i länet, omstruktureringen i näringslivet, behovet av rådgivning till företag, småföretagares villkor och möjligheter till omställning, ansökan om medel till besöksnäringen från ESF, möjligheten att rikta omställningssatser mot grön och hållbar omställning, möjligheter till rena ekonomiska stöd till företag om samhället måste stängas ned ytterligare i exempelvis en andra våg av pandemin, vikten av samverkan och samarbete i länet, folkparkernas situation, stöd till kultur och föreningsliv samt risken för fusk med omställningsstöd och andra medel och kontroll av dem.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 38 Kollektivtrafiken – läget utifrån covid -19 samt status Trafikförsörjningsprogram och projekt Kundkoll

Arne Andersson inleder med en översikt över olika händelser under covid-19-pandemin och åtgärder som vidtagits inom kollektivtrafiken. Han berör översiktligt den ekonomiska situationen och går sedan över till resandeutvecklingen och framhåller att nöjdheten med kollektivtrafiken inte påverkats. Ekonomisk prognos för helåret är ett underskott på 60 miljoner kronor. Även serviceresor har minskat stort, men de speciella covid-resor som utförts har uppskattats. Han diskuterar sommarens och höstens resande och tar bland annat upp att sommartidtabell kommer att införas som vanligt med viss förstärkning och att skolstarten kommer att bli en utmaning. Han går igenom åtgärder och aktiviteter framåt och diskuterar hanteringen av det underskott som uppkommer under pandemin. Han berör också rambudgeten för 2021, samt ett kommande seminarium om mål för kollektivtrafiken i Västmanland.

Beredningen diskuterar rekommendationer om att undvika kollektivtrafik, möjligheten att ha främre dörren öppen på bussarna under covid-19-pandemin och skydd för bussförarna, fördelning av statsbidrag för förlorade intäkter till följd av pandemin, beredskap för extra turer under sommaren och inför skolstarten, svårigheten att bedöma hur resandet kommer att utvecklas under året, satsningar på fossilfria bränsleslag samt möjligheten att minska trängseln på bussar och tåg.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 39 En bättre sits - Systemanalys och storregional godsstrategi

Den storregionala systemanalysen för Stockholm-Mälardalsregionen är nu beslutad av den så kallade Lilla gruppen inom En bättre sits, en gruppering inom Mälardalsrådet, och har avrapporterats tidigare i SRB och den "länsgrupp" som jobbat med frågan. Det är önskvärt att det finns en samsyn i länet, och det behöver bekräftas av strategisk regional beredning innan beslut fattas i regionstyrelsen i september.

I den tidigare systemanalysen (beslutad 2016) var en slutsats att en storregional godsstrategi skulle utvecklas, som även omfattar en utvecklad samverkan och systemsyn för att förbättra beredskapen för framtida åtgärder i transportsystemet i Stockholm-Mälardalsregionen. Arbetet med den storregionala godsstrategin har letts av en politisk styrgrupp med representanter från regionerna.

Mälardalsrådets kansli medverkar genom Maria Nimvik Stern och Johan Hjelm. De inleder med Mälardalsrådets organisation och verksamhet, noterar att Mälartinget ska äga rum i Västerås 2021, samt tar upp de viktigaste stråken för gods och persontransporter och olika framgångsfaktorer i arbetet. Därefter går de över till hur arbetet med systemanalysen har bedrivits. Johan Hjelm går närmare in på själva systemanalysen och diskuterar bland annat prioriterade funktioner, kommande behov inom kollektivtrafiken och för godstrafiken, internationell tillgänglighet samt prioriterade behov för framtidens resor. Han går djupare in på spårinvesteringar, väginvesteringar och trimningspaket.

Maria Nimvik Stern går över till processen för det fortsatta arbetet med systemanalysen. Beslut i olika fullmäktigeförsamlingar planeras till september – oktober.

Beredningen diskuterar bland annat vikten av gott samarbete i den stora regionen, behovet av satsningar på Dalabanan, vilka regioner som deltar i arbetet och utvärdering av hur olika projekt ger nyttor för medlemmarna.

Maria Nimvik Stern och Johan Hjelm går över till den storregionala godsstrategin och tar upp hur arbetet har bedrivits, delrapporten från 2018 samt övergripande prioriteringar inom strategier och åtgärder. De tar bland annat upp ett antal åtgärder för arbetet för en internationell logistikregion, en översikt över noder och länkar i regionen samt strategi och åtgärder för minskad miljö- och klimatpåverkan.

Beredningen diskuterar ökande krav på transportsektorn och hur motstridiga krav ska jämkas samman, godstransporter i krissituationer, marknadsföring av Norviks hamn och vidaretransporter därifrån, sammansättningen i det storregionala godstransportrådet samt samarbete med näringslivet angående sjötransporter. Maria Nimvik Stern poängterar att alla är välkomna att skicka in synpunkter från regioner och kommuner.

Beredningens beslut

1. Beredningen tillstyrker det redovisade förslaget till storregional systemanalys och godsstrategi.

§ 40 Årsredovisning för regional utveckling enligt verksamhetsplan inkl. återrapportering.

Maria Linder ger en rapport kring åtgärder och aktiviteter i förhållande till den verksamhetsplan som gällde för 2019. Inspel och eventuella önskemål om förändringar till kommande verksamhetsplan för 2021-2023 efterfrågas.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 41 Regionala digitala agendan - handlingsplan

Ärendet sköts upp vid beredningens sammanträde 2020-04-03 § 28. Sedan dess har ärendet kompletterats enligt önskemål från KD om ökad fokus på digitalisering av kulturen.

Uppföljning/återrapportering av arbetet som har bedrivits under 2019. Plan för aktiviteter för 2020 - 2021 presenteras.

Beredningens beslut

1. Beredningen rekommenderar regionen och länets kommuner att anta förslag till handlingsplan 2020 - 2021 för Regional digital agenda enligt redovisat förslag.

§ 42 EU – status av programmering och långtidsbudgeten

Maria Reinitz informerar om vad som är på gång inom EU och hur processen ser ut för programmeringsarbetet inför kommande strukturfondsperiod. Hon inleder med en tillbakablick över budgetförhandlingarna i februari och går igenom delar av det förslag som presenterades i slutet av maj. De nya sammanhållningspolitiska programmen föreslås starta 2021-01-01. Maria Reinitz visar också en översikt över EU:s stöd till Sverige med anledning av covid-19-pandemin. Därefter går hon över till programskrivningsarbetet inom Östra Mellansverige för 2021 – 2027 och går igenom

organisation och vilka uppgifter olika delar av organisationer har. Hon tar upp rekommendationer för investeringar med regionalfonden och socialfonden i Sverige och hur arbetet med de regionala programmen ska gå till samt tidplan för arbetet.

Beredningen diskuterar regionens och kommunernas möjlighet att påverka det regionala programmets innehåll samt alternativa finansieringsmöjligheter.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 43 Västerås flygplats

Vid sammanträdet 2020-04-03 framfördes önskemål från Moderaterna om att frågan skulle diskuteras i beredningen.

Anders Teljebäck informerar om de avvägningar i Västerås kommun som har lett till förslaget att avveckla flygplatsbolaget, gör jämförelser med andra flygplatser och visar långtidsbudget för flygplatsen samt framtida investeringsbehov. Han hävdar att kontakter om frågan har tagits med regionen vid olika tillfällen, och poängterar att flygplatsen är en kommunal angelägenhet för Västerås och att regionen och övriga kommuner måste respektera det.

Beredningen diskuterar bland annat att regionen har ansvaret för regional utveckling och att flygplatsen kan ses som en fråga av vikt för regional utveckling, att en nedläggning av flygplatsen innebär att ett av fyra trafikslag i länet försvinner, att flygplatsen och de bolag som verkar där bidrar till bland annat jobbtillfällen, att en pågående utredning borde inväntas innan beslut fattas, att Västerås kommun inte gjort någon formell förfrågan till regionen i ärendet, nyttor som beredskap för brandbekämpning och ambulansflyg samt möjligheter till grön omställning inom flyget.

Beredningens beslut

1. Informationen noteras.

§ 44 Övriga frågor

- Angående avsägelse av medlemskap i Intresseföreningen Bergslaget. Frågan tas upp vid nästa sammanträde.
- Utfart från Sala mot Heby. Frågan har uppkommit i samand med planerna på att uppgradera riksväg 56 i riktning mot Heby. Trafiken har ökat kraftigt på grund av att Apotea och Adlibris etablerat sig i Morgongåva. Det förekommer ofta köer och olyckor, och många långtradare trafikerar sträckan. Trafikverket vill inte bygga cirkulationsplats, men Sala kommun vill ha en säkrare lösning. Kommunstyrelsen i Sala efterfrågar stöd i frågan. Frågan tas upp vid nästa sammanträde.

§ 45 Kommande möte

Vid nästa sammanträde planeras följande frågor:

- Strategi för hälsa

- Uppföljning av Regionalt utvecklingsprogram
- Återrapportering av arbetet enligt verksamhetsplan
- Folkhälsofrågor
- Kollektivtrafik
- Angående avsägelse av medlemskap i Intresseföreningen Bergslaget
- Behov av cirkulationsplats i Sala på riksväg 56 mot Heby

§ 46 Sommarhälsning

Ordföranden önskar beredningen en trevlig sommar. Beredningen önskar henne detsamma.

Vid protokollet

Christina Ersson, mötessekreterare

Justerat 2020-06-29

Denise Norström
Ordförande

Heidi-Maria Wallinder
Justerare